

פורום התמחות וכניסה להוראה

מרכזות

ד"ר שרה זילברשטרום

משרד החינוך

אסתי פיירסטיין

המכללה האקדמית לחינוך ע"ש קיי באר שבע ומשרד החינוך

סיכום הפעילות בשנת הלימודים תשע"ב

- התנסות בשיטת המרכז לסימולציה בחינוך הפועל באוניברסיטת בר-אילן, לשם פתרון סוגיות המעסיקות מתמחים ומורים חדשים, וכן לפתרון סוגיות המעסיקות את הרכזים עצמם (ד"ר מאירה איזנהיימר - מנהלת המרכז לסימולציה בחינוך, אוניברסיטת בר-אילן)
(טל רחמים - המכון לסימולציה בחינוך, אוניברסיטת בר-אילן)
- הכרת עולמם של המתמחים באמצעות סיפורי מתמחים וכרזות של מתמחים (ד"ר חנן שטיין – חבר ענף התמחות)
- אתיקה מקצועית לאנשי חינוך והוראה, והקשר שלה לשיח המתקיים בסדנאות ההתמחות ובקורסים למורים חדשים
- חוק חינוך חינוך מגיל שלוש, בהמשך לדוח ועדת טרכטנברג, והשלכותיו על שלב הכניסה למקצוע ההוראה
- ניתוח תהליכי ההערכה המעצבת בשנת ההתמחות והשפעתם על תהליכי ההכשרה במכללות לחינוך ובאוניברסיטאות (ד"ר דיצה משכית – המכללה האקדמית לחינוך גורדון ומשרד החינוך)
- דיון ביתרונות ובחסרונות של סדנת התמחות מתוקשבת, וקביעת מדיניות לאור ממצאי מחקר ועשייה
(נתי פריד, רכז ההתמחות - מכללת מורשת יעקב)
(ד"ר פוריה קלעי - רכזת ההתמחות, מכללת לוינסקי)
(דורית דויטש – מכללת אורות ישראל)

(ד"ר עירית דיאמנט – מכללת בית ברל)

• השיח הרפלקטיבי – המשגה ומעשה – ומקומו המרכזי בשלב הכניסה למקצוע ההוראה

(ד"ר גבריאלה ספקטור-מרזל - אוניברסיטת בן גוריון ומכון מופ"ת)

• הקמת יחידת כניסה להוראה בכל מכללה לחינוך ובכל אוניברסיטה – המשמעות של הקמת היחידות,

מטרות, מודלים ותהליכי בנייה

(ד"ר דליה עמנואל - ראש יחידת "פורשים כנף", מכללת בית ברל)

(שאול אפרתי - ראש היחידה, מכללת הרצוג)

(ד"ר טובה פרנקל - ראש היחידה, מכללת אפרתה-אמונה)

(שולמית אלעד - ראש יחידת "נטעים", מכללת דוד ילין)

(ד"ר חיה קפלן - ראש יחידת "משאבי צמיחה" – מכללת קיי)

• המתווה החדש להכשרת חונכים ומלווים על פי רפורמת "אופק חדש"

(מלי ליבוביץ - רכזת קורסי חונכים וחברת ענף ההתמחות)

• תהליך חדש להפעלה החל משנת הלימודים תשע"ג – של ליווי מורים שקיבלו הארכת ניסיון בתהליך

ההערכה לקביעות

(משה מאיר - מפקח וחבר ענף התמחות וכניסה להוראה)

פעילויות מיוחדות

- חברי הפורום השתתפו בכנס במכללת חמדת הדרום בנושא מצוינות, מקצוענות ומחויבות חברתית;
- הפורום יזם ואירח טקס הוקרה למתמחים בהוראה, בהשתתפות מנכ"לית משרד החינוך.

תוצרים

1. תכנית אב להקמת יחידת שלב הכניסה למקצוע ההוראה – מצ"ב
2. מתווה הכשרת חונכים ומלווים – מצ"ב
3. קובץ סיפורי מתמחים וכרזות של מתמחים – מצ"ב

מינהל הכשרה ופיתוח מקצועי לעובדי הוראה אגף התמחות וכניסה להוראה

הקמת יחידה המרכזת את הטיפול בנושא התמחות וכניסה להוראה בכל מכללה

שלב הכניסה למקצוע ההוראה (INDUCTION) מוגדר בישראל כשלב של שלוש שנים: שנת התמחות בהוראה (סטז') ושתי שנות העבודה הראשונות שלאחריה. זהו שלב בעל השפעה מכרעת על המשך החיים המקצועיים של כל בוגר המשתלב במערכת החינוך. במסלול מובנה של תהליכי ליווי והערכה בשלב זה יש כדי לאפשר כניסה טובה יותר למערכת ומניעת נשירה של עובדי הוראה איכותיים.

חשוב כי בכל מכללה לחינוך ובכל מחלקה לחינוך באוניברסיטה תתגבש יחידה מקצועית אשר תטפל בשלב הכניסה למקצוע ההוראה. מדובר ביחידה קונספטואלית וארגונית, המאגמת את כל הנדרש לטובת שלב הכניסה למקצוע ההוראה, כך שלצד העיסוק בהכשרה להוראה והעיסוק בפיתוח מקצועי ולימודים מתקדמים, יהיה עיסוק מובחן בשלב הכניסה למקצוע של המתמחים והמורים החדשים. מבנה זה קיים גם במינהל הכשרה ופיתוח מקצועי לעובדי הוראה במשרד החינוך. בהובלתה של הסמנכ"לית ומנהלת המינהל, גילה נגר, קיימים היום במינהל שלושה אגפים: אגף הכשרת עובדי הוראה, אגף התמחות וכניסה להוראה ואגף פיתוח מקצועי לעובדי הוראה. קיומה של יחידה כזאת יכול להביא לתובנות גם בראיית הרצף - הכשרה, כניסה להוראה והמשך לימודי פיתוח מקצוע.

מוצע כי היחידה תכלול התייחסות למוקדים הבאים: שנת התמחות, ליווי בשנתיים שלאחר ההתמחות, הכשרת חונכים ומלווים, מעקב אחר בוגרים מבחינת התמדה/נשירה מהוראה, וקשר עם השדה, כולל ימי עיון ומפגשים עם בעלי תפקידים במערכת, לטובת השבחת תרבות הקליטה של הבוגרים במערכת החינוך. ניתן לתאר את מוקדי היחידה בתרשים הבא:

מינהל הכשרה ופיתוח מקצועי לעובדי הוראה אגף התמחות וכניסה להוראה

בין פעילויות היחידה: קשר עם הבוגרים שהשתלבו בהוראה, הפעלת סדנאות שבועיות למתמחים, קשר עם החונכים בפועל, ניתוח ההערכות המעצבות והעולה מהן בנוגע לבוגרים ובנוגע להכשרה, עריכת כנסים וימי עיון לבעלי תפקידים על תרבות קליטה מיטבית, קשר עם בוגרים שלא השתלבו במערכת החינוך ולמידה על התופעה, הפעלת קורסים לחונכים, מפגשי "הדרכה על הדרכה" למנחים, פיתוח ערוצי קשר עם מנהלי בתי ספר, ופיקוח בכל הנוגע לשילוב הבוגרים בהוראה, כולל אחריות על שילוב המצוינים או בוגרי התכניות האיכותיות, וכן שותפויות ועמיתות בדגמים של קליטת בוגרים בקבוצות, קשר עם עובדי ההוראה החדשים בשנתיים שלאחר ההתמחות, הפעלת קורסים לעובדי הוראה חדשים, קשר עם המלווים בפועל של עובדי ההוראה החדשים, הפעלת קורסים למלווים, וכמובן - הבניית תפיסת עבודה כוללת על פי מדיניות אגף ההתמחות והכניסה להוראה, על פי הספרות המקצועית ועל פי הניסיון החינוכי המצטבר של המוסד האקדמי עצמו, תוך ראיית הקשר שבין סדנאות ההתמחות, הקורסים לעובדי הוראה חדשים, והכשרת החונכים.

התארגנות להקמת יחידת שלב הכניסה למקצוע מחייבת גיבוש תפיסה מוסדית של כל העוסקים כיום במתמחים ובמורים חדשים: רכז ההתמחות, רכז הקורסים למורים חדשים, מנחי סדנאות ההתמחות, מנחי הקורסים למורים חדשים, ורכז הקורסים להכשרת חונכים ומלווים. בפורום רכזי התמחות וכניסה להוראה שקיימנו במכון מופ"ת הוצגו הקונספציה

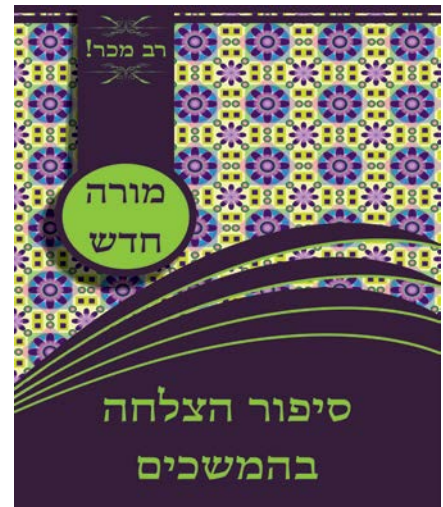
מינהל הכשרה ופיתוח מקצועי לעובדי הוראה
אגף התמחות וכניסה להוראה

והדרכים הפדגוגיות והארגוניות להבנייתה. כן הוצגו דגמים של מוסדות שונים. עדיין נדרשת בנייה מוסדית של יחידה העוסקת בכל שלב הכניסה למקצוע ההוראה. אגף התמחות וכניסה להוראה מלווה את המהלך.

עד כה נענו לאתגר המכללות הבאות: **(ראשי המכללות מעורבים אישית והוגשה תכנית)**

1. מכללת בית ברל. שם היחידה: "פורשים כנף", בראשה עומדת ד"ר דליה עמנואל.
2. מכללת קיי. שם היחידה: "משאבי צמיחה", בראשה עומדת ד"ר חיה קפלן.
3. מכללת דוד ילין. שם היחידה: "נטעים", בראשה עומדת ד"ר שלומית אלעד.
4. מכללת אוהלו. שם היחידה: "הכניסה להוראה", בראשה עומד ד"ר הנרי תם.
5. מכללת אפרתה-אמונה. שם היחידה: "הכניסה להוראה", בראשה עומדת ד"ר טובה פרנקל.
6. מכללת לויסקי. שם היחידה: "התמחות וכניסה להוראה". יצא מכרז לראש היחידה.
7. מכללת הרצוג. שם היחידה: "התמחות וכניסה להוראה", בראשה עומד שאול אפרתי.

מינהל הכשרה ופיתוח מקצועי לעובדי הוראה
אגף התמחות וכניסה להוראה

זו הכרזה שזכתה השנה במקום הראשון. רב מכר. סיפור הצלחה...